

на сведенията се извършва в Главната дирекция на статистиката в Римъ. Тя получава, посредствомъ съответното общинско управление, свидетелства за умиранията, редактирани отъ лѣкуващия лѣкаръ и попълнени отъ чиновника по гражданското състояние, който прибавя демографски данни. Сведенията сж годишни.

Въ *Белгия*, съ изключение на нѣколко градове, не сжществува официално мъртвопрѣвѣрителство, макаръ че съ министерско постановление отъ 13. XII. 1850 год., вследствие холерната епидемия презъ 1849 год., се предписва водене въ всѣка община на регистри за умрѣлитѣ съ означение, между другитѣ данни, и причината на смъртѣта. Тукъ лѣкаритѣ не сж задължени да даватъ лѣкарски удостоверения, тъй като декларирането на причината на смъртѣта не е задължително по законъ. При все това, санитарната властъ апелира къмъ практикуващитѣ лѣкари, а когато такива нѣма — къмъ всѣко лице, което може да знае за причината на смъртѣта, — да даватъ на чиновника по гражданското състояние всички сведения, които имъ сж известни. По този начинъ въ столицата Брюкселъ и въ нѣкои други градове на страната се е уредила задоволителна нозологична статистика, благодарение инициативата и съдействието на самитѣ лѣкари.

Въ *Швейцария*, може да се каже, санитарната служба е уредена най-добре. Отъ 1891 г. е въведена лична карта за умиранията: за лица отъ мъжки полъ — бѣла, а за такива отъ женски — жълта. Всѣка карта има три отдѣли за попълване. Първиятъ, приспособенъ за откъсване, носи името на умрѣлия; вториятъ съдържа 7 въпроси за попълване отъ чиновника по гражданското състояние и третиятъ съдържа 5 въпроси, които се попълватъ отъ лѣкаря и се отнасятъ до причината на смъртѣта. Следъ обявяването на умирането, чиновникътъ по гражданското състояние попълва първия и втория отдѣли, поставя така попълнения формуляръ въ два плика — външния адресиранъ до лѣкуващия лѣкаръ или лѣкаря-мъртвопрѣвѣрителъ, до когото се изпраща картата, а вътрешния носи името на чиновника. Лѣкарътъ, следъ получаване на картата, попълва третия отдѣлъ, като дава най-голѣми подробности за причината на смъртѣта, а сжщо и сведения за хигиеничнитѣ условия на жилището, въ което е живѣлъ починалия. Следъ това лѣкарътъ откъсва първия отдѣлъ съ името на умрѣлия, отбѣлзва върху втория пликъ № на картата, вписанъ въ регистъра за умиранията, и изпраща попълненитѣ последни две части на самата карта (поставена въ първия пликъ) до чиновника по гражданското състояние. Последниятъ не отваря плика, а отбелязва срещу контролния номеръ въ регистъра на умиранията, че е получилъ попълнената карта отъ лѣкаря и препраща плика съ анонимната карта до федералното бюро на статистиката, дето става и обработването на сведенията.

Въ *Норвегия* всѣки секционенъ лѣкаръ, който е и председателъ на мѣстния санитаренъ съветъ, извършва разработката на сведенията за своя районъ по причинитѣ на умиранията по опредѣлени презъ 1910 год. правила отъ Главната санитарна дирекция. Сведенията за градоветѣ и селскитѣ околии се изпращатъ на окръжния лѣкаръ, който ги преглежда, подрежда и изпраща ежегодно въ централния статистически институтъ.

Въ *Дания* пасторитѣ, съ помощта на общинскитѣ лѣкари, приготвятъ всѣкимесечно бюлетинитѣ, съдържащи сведенията за причинитѣ на смъртѣта. Разработката на тия сведения се прави годишно. За Копенхагенъ само се даватъ и седмични сведения.

Въ *Швеция* разработката се извършва отъ Централното статистично бюро при сътрудничеството на лѣкаръ. Индивидуалнитѣ фишчета се изпращатъ отъ общинскитѣ лѣкари. Сведенията сж годишни.

Франция отдавна е проявила грижи за създаването на една нозологична статистика. Презъ 1887 год. санитарната властъ разпорежда да се събиратъ сведения за причинитѣ на умиранията само за градоветѣ, а отъ 1906 г. нарежда да се събиратъ такива и за всички селски общини въ страната. Публикуването на резултатитѣ се е извършвало отъ санитарната властъ въз основа на таблици, изработени въ общинитѣ. На 1 февруарий 1926 год. се направи предложение отъ Директора на санитарната дирекция предъ министъра на вътрешнитѣ работи за прехвърляне на тая статистика къмъ Дирекцията на общата официална статистика. На 6 мартъ с. г. това предложение се приема отъ министъра и на 19 юлий с. г. санитарната дирекция обявява на префектитѣ, че статистиката за причинитѣ на умиранията ще се води за напредъ отъ Дирекцията на статистиката съ помощта на лѣкарски удостоверения, издавани отъ лѣкаритѣ. Шестмесечнитѣ, тримесечнитѣ и всѣкимесечни таблици на санитарната властъ, попълвани до тогава отъ мѣснитѣ администрации, сж премахнати. Тази реформа позволи да се рационализира самата статистика.

България. У насъ сжщо така доста отдавна е почувствувана нуждата отъ създаване на статистика за причинитѣ на умиранията. Но колкото пжти централния статистически институтъ се е опитвалъ да започне такава статистика, винаги се е виждалъ принуденъ да отложи това си начинание, защото се е сблъскавалъ съ негодността на събранитѣ сведения. Още презъ 1892 год. въ листчето, съ което сж се събирали статистически сведения за всѣко умирање, наредъ съ другитѣ въпроси е билъ поставенъ и този за причината на смъртѣта. Първъ опитъ за разработване на събранитѣ презъ 1900 год. сведения отъ голѣмитѣ градове е направенъ презъ, 1905 г. ала този опитъ е излѣзълъ несполучливъ. Сжщо така несполучливъ е излѣзълъ и опитътъ, направенъ презъ 1911 г., за разработка на сведенията, събрани отъ 47 градове презъ 1908 г.,